

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Februárius' 8dikán, 1822.

Török Birodalom.

A' Spectateur Oriental nevű Franczia Ujság Smyrnában, abból a' tekintetből, hogy a' Görögöknek jövő sorsa felől melly sok féle bal és jobb vélekedések terjesztettek-el — jónak találta az itt következő megjegyzéseket világ elejébe bocsátani: — “

„A' Görögöket tárgyazó kérdés csupa labirinthus. Csak az idő világosíthatja fel valaha egészen: de azonban már csak az ezen Revolúciónak kezdetétől fogva eltelt tíz hónapokra való figyelmezésből is kaphatott Európa annyi világosságot, hogy a' részrehajlások' lelkének sok féle tévedéseit megismerhesse, 's a' sok féle indulatoskodást megszüntesse. Mi mind ez ideig megfeleltünk kötelességünknek, midőn minden magát eléadott igazságnak hódoltunk (az az, úgy adtuk elé, mint a' valóság kívánta). Mi nem kételkedünk, hogy még azok is kéntelenek fognak lenni gondolkodásainkat ezen tárgy eránt helybehagyni, a' kik bennünket eleintén legélesebben gyaláztak, és mi megbocsátjuk ezen embereknek minden keserű sarkasmusait, mocskolódásaikat, részint azért, hogy jól érezzük, melly mélységes tudatlanságban légyenek ők minden dolgokra nézve, a' mik ezen Birodalomban az embereket 's ezeknek minden állapotjaikat illetik, részint pedig azért, hogy ezen legdurvább hibás vélekedéseknek a' dolog' végső kimeneteléhez semmi befolyások nem lehet. Azonban addig is, tud-

ni illik míg mindenek végképpen elválnának, nem lesznek talám a' következő megjegyzések, az ezen fontos dologra nézve elterjedett hibás vélekedéseknek néminemű megigazításokra való tekintetben egészen sikertelenek:

Az Ásiai Görögöknek az Európai Görögökhöz semmi közök nincsen. Amazok megmásolhatatlanul a' magok honnyokhoz köttetve fognak maradni, 's ezen szép ég alatt örökkétartó megelegetést 's élelmet fognak találni. Semmi jövődő eléfordulható történetek el nem fogják őket azon földtől szakasztani, a' mellyen születtek.

A' Görög szigeteket meg fogja az ő csekélységek 's gyáva állapotjok a' magok' eddig volt állapotjokban tartani. Egy sincs köztök olyan, melly az Ottomannus hajós seregnek csak egy napig is ellentállhatna. A' Porta úgy nézi az ezen szigetek lakó támadókat, mint eltévedett gyermekeket, a' kik azonnal vissza fognak térni engedelmességi kötelességeikre, mihelyest bolond álmodozásaikból felserkentek. Most mind ezek az apró szigetek egy felől az Orosz Birodalomra, más felől a' Peloponesusra függesztették szemekiket a' magok' csekély revolúzióskodásaikkal. Hogy büntetlenül hagyatnak, csak a' Porta' erántok viseltető könyörületességének 's dicséretre méltó bölc Politikájának köszönhetik. Az Ottomannus hajós sereg már másod versben is által meg által vezetett ezen szigetek között, 's mindenkor a' nélkül tért vissza a' Dardanellákhoz, hogy ezen szigetek közül valamelyikhez kikö-

tött volna. Ez a' Fejedelemnek, a' Császárnak meghatározott akaratjából történt ekképpen, a' ki nékiek megújítva bocsánatot ajánlott, 's még arra való időt is engedett, hogy ezen nagy jótéteményt sziveikre vehessék 's megfontolhassák. A' Porta, tulajdonképpen csak Candiától 's Moreától tarthat valamit. Speczia, Hydra, és Ipsara, magokban semmik, 's még csak eszékbe se' juthat az, hogy magokat védelmezhessék, sem a' természet sem mesterség által meg nem lévén erősítve. A' lakosok menedéke egyedül csak a' lehet, hogy vagyonaikkal 's kereskedő hajóikkal, a' mellyek ámbár fel vannak fegyverkezve, de egy Török hadi hajónak soha meg nem felelhetnek, valamelly más idegen Országba eveznek-el. Ezen három szigetek, mellyek eddig szerencsések és gazdagok voltak, de már most szegények és szerencsétlenek a' miatt, hogy a' támadásba magokat belé kevertetni engedték, még abban az esetben is, ha Morea Respublikává lehetne, csak úgy tarthatnák-fenn a' magok' ezen Respublikával való öszszecsatolódásokat, ha a' lakosok magokat arra elszánnák, hogy ezen Fél-szigetre telepedjenek által. A' több Archipelagusi szigeteknek még kevesebb erejek van arra, hogy magokban fennállhassanak. Ha arra határoznák magokat, hogy sorsokat Morea' sorsával egészen öszsze csatolják, úgy Moreának, mellynek most még csak egy hadi hajója sincs, elébb olly tengeri fegyveresházra kellene szert tenni, melly a' Constanczinápolyival vetekedhetne; az ő hajós sergeinek a' tengereken az esztendőnek minden részét kiállani, 's ezen sok pontokon egyszersmind 's azon egy időben dolgozni kellene, hogy illy sok, illy távol-lévő, 's magokban semmi oltalommal nem bíró szigeteket védelmezhessen. —

„Ha némelly emberek ma ezen Görög Revolúciónak kezdetét, folytát, 's utolsó lehető célját fontolóra veszik, 's a' kik eleintén mind ezeket kedvezőbb szemekkel nézték, ma kétség kívül más vélekedésre fognak térni. Mi volt ennek a' kezdete? A' Legitimus Fő Uralkodó ellen való feltámadás. Egy Szerencse-vadász az Orosz Birodalomból elszökvén 's a' Török földön megjelenvén, ott goromba csalárdság 's egy Felséges névvel való visszaélés által a' könnyen gyuladó fejeket Enthusiasusra ragadta, 's a' zabolátlanságnak, támadásnak, 's a' közönséges felfordulásra való vágyásnak tüzét mindenütt felelevenítette. Mi volt eddigleni folyamata? Oroszás, prédálás, pusztítás, életre-halálra való hadakozás, 's az emberi természetet felborzasztó mindenféle undokság. Mi a' célja? Ezt függetlenségnek nevezik: hanem az erre tétethető jó magyarázat többféle szempontból tekintődhetik. Mi ezen első tekintetet bocsátjuk előre: „A' Görögök, magokra hagyatva, vagy meggyőzetnek, vagy győzedelmeskednek. Az első esetben haszontalanul üresítették-ki a' szerencsétlenségnek poharát egész a' seprejéig, de még a' második esetben se' sokat tettek a' magok' ügye mellett. Hogyan hizelkedhetnek Morea' lakosai magoknak, valamelly idegen Hatalmasság' segedelme nélkül, azzal, hogy Fél-szigeteket, ha annak minden erősségeit bírnák is, magoknak megtarthatják? A' Törököknek nem szokása a' hátrálás; ők állandósággal folytatják plánumaikat. Ha az első expeditziójokban nem boldogulnak, a' másodikat 's harmadikat is megteszik. A' Peloponesus sokkal fontosabb birtok, hogy sem a' Porta arról valaha lemondhatna, 's ha egyszer elvesztené is azt, nem lehet néki azon eszközöknek dolgá-

ban fogyatkozása, hogy azt azután, előbb vagy később ismét elfoglalhassa. A' Görögöknek úgymondatott szerencséji, mellyek nékiek minden esetben sok vérnek kiontatásában kerültek, egyebet soha se' fognak szülni, özönnel való vérontásnál, a' melyben végezetre a' függetlenségről való álmadozás csakugyan végképpen el fog enyészni. Vegyük már most a' Görögök' dolgát illető Alternativumot más tekintetben fontolás alá: „A' Görögök a' Törökök ellen való tusakodásban, vagy csak magokra fognak maradni, vagy más idegen Hatalmasság által fognak segítettetni. Az első tekintetben, mint feljebb megmutattattott, akár győzedelmeskedjenek akár meggyőzöttessenek, végezetre csakugyan el fognak a' Törökök által nyomattatni. A' második esetben, tudniillik, más Hatalmasság által segítettve, győzedelmeskedhetnek. De mi fog akkor történni? Az, hogy az a' Hatalmasság, melly őket segitette, vagy a' maga hatalma alá veti, vagy függetlenné teszi. Ha az első történik, ekkor mit nyertek a' Görögök egyebet, hanem, hogy régi Urok' helyébe újat kaptak. De hol fog most olly Fejedelem találtatni, ki a' másíknak szerencsétlensége által, kivel ő nyilvánóságos Kötések által össze van csatolva, akarjon egy olly Országnak birtokába jutni, melly előbbeni Ura ellen lett feltámadás által akart magának új Urat szerezni? De tegyük fel, hogy a' Peloponesus függetlenné tétődne, ezen esetben azon Hatalmasságnak kellene őtet örökké védelmezni, a' ki számára a' függetlenséget hadakozás által megnyerte. Ezen Hatalmasságnak arra kellene elhatározottnak lenni, hogy magát a' Porta ellen örökkétartó hadakozási állapotba helyheztesse, és néhány száz ezer valóságos vagy csak úgymondatott Görögök eránt viseltető szeretetből egy 25 mil-

lió emberekből álló nemzettel való minden eddig fennállott barátsági és kölcsönös hasznú öszszezatolódásáról lemondjon, 's azt ketté szakassza. — De tegyük fel végezetre a' legnagyobbat a' mit feltehetünk, azt tudniillik, hogy a' Porta a' környülállások által kényszerítettven, annak, hogy Moreán Szabad Státus állitassék fel, ellene semmi akadályt ne tegyen, 's ez erántvaló telyes megegyezését kinyilatkoztassa — ennek azon egymással ellenkező elementumok miatt, a' mellyekből ezen Státus formáltatni fogna, az első esztendőben ismét fel kellene fordulni, 's azon Monarkhiával, a' melynek segedelmével magát megfundálta, össze kellene csatoltatni — 's mind ezeknek resultatuma minden esetben csak a' lenne, hogy a' Görögök megszűntek egy Birodalomnak tartománya lenni, azért, hogy egy más Birodalomnak tartományává legyenek, még pedig minden más Birodalomnak kárára; minthogy ezekre nézve tellyességgel nem egy az, hogy Morea a' Török Császár, vagy más Uralkodó' alá tartozzék. —

„A' Moldvai és Oláh Országi Görögök a' Peloponesusi Görögöktől nagy folyóvizek és tartományok által lévén elválasztva, még akkor se' foghatnának kezét ezen utolsókka, ha ezek már függetlenek volnának. Emé' két tartományok örökösen arra vannak elhatározva, hogy azon nagy Monarkhiák közül, mellyektől körülvétettek, egyiknek vagy a' másíknak részei legyenek. Ott Szabad Státust formálni akarni, csupa chimera, vagy hiú képzelődés volna. —

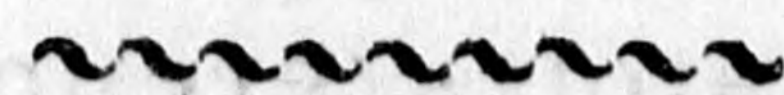
„A' Serviai, Rumeliai, Macedoniai, és egyéb Európai Török tartományokbéli Görögök, magokat a' Török Uradalom alól soha ki nem vonhatják. Az ok ereje annyi, mint semmi, négy millió Eu.

rópai Törökökéhez képpent, kik az Ásiai Török által minden időben segítettethetnek, kiknek Konstanczinápoly mindenkor nyitva tartja az Európába való általjövételnek útját. —

„Feljebb már láttuk azt, hogy az Ásiai Görögök minden kigondolható feltételek szerént a' Török népnek sorsához vannak köttetve. Azt is láttuk, hogy az Archipelagusi Görögök a' Konstanczinápolyi tengeri fegyveresháztól, következésképpen valameddig ez a' Törökök' birtokában leszen, mind addig a' Törököktől fognak függeni. A' mi Candiát illeti, mi tulajdon szemmel - látásunk által vagyunk meggyőzöttek, hogy ennek hegyi lakosai soha se' fognak olly szerencsések lenni, hogy a' Candia és Canca nevű két erős várakat elfoglalhassák, és hogy a' Törökök ezen két váraból, valamint eddig úgy ennekutánna is a' vidéki lakosok között támadható minden támadásoknak elejét tudják venni. —

„Így tehát egyedül csak a' Peloponesus táláltatik a' Török tartományok közt, a' melly magát, megnevezhetetlen zürzavarok között a' Török erő ellen fenntarthatná. Hanem, hogy ennek is micsoda következései lennének idővel, feljebb, valódi szomorú színekkel lerajzoltuk. Ha Európában valaki a' Görögök' Szabadságáról beszél, kimélje - meg magát legalább a' haszontalan megcsalatástól. Csak a' Peloponesus az, a' melyre még valamely szomorú szemeket vethetünk; a' több Görögökhöz legkissebb számot sem tarthatni; mert mind ezek vagy a' revolúziós piacztól úgy el vannak szakasztva, vagy magokban olly erőtelenek, vagy egymástól olly nagy távolságra vannak, hogy mind addig meg nem szünhetnek Török tartományok lenni, valameddig maga a' Török

Birodalom le nem roskad 's darabokra nem szaggattatik.“

A' mi az Archipelaguson folyó dolgokat illeti, ott, a' legújabb tudósítások szerint, még most is legnagyobb vakmerőséggel üzik a' Görög ragadozó hajók a' Görög lakosokkal egyetértve a' tengeri ragadozást, még pedig a' nélkül, hogy a' nemzetek között valamelyik eránt legkisebb tekintettel viseltetnének. Ippopotamovü Austriai hajót, melynek Jerkovics nevű Kapitánja volt, és a' melly néhány Austriai kereskedők' számára dohánnyal volt terhelve és evezését Salonikból Alexandria felé folytatta, Lero szigeténél az oda való lakosok egy Görög ragadozó hajónak segedelmével, December' 16dik és 18dik napjai közt, megtámadtak 's ki-prédáltak. Csak a' Kapitány menthette meg életét néhány embereivel, kik Stanchioba vették futássokat, a' hova December' 23dikán érkeztek - meg. —

Tudtára esvén ezen dolog az Archipelaguson lévő Austriai Cs. K. hajós - osztály Kommandánsának Oberster Armeninek, ő meghatározta magában, hogy a' Lipsia nevű Fregáttal és a' Montekukuli nevű Briggel tüstént oda, a' hol ezen rút ragadozás történt elevezvén, a' hajót felkeresse 's a' bűnösöket érdemek szerint megbüntesse.

A m é r i k a.

A' Londoni Januárius' 21dikén kijött Ujságlevelekben ezek olvastatnak: — „Ha az Északi Amerikai legújabb tudósításoknak hitelt adhatunk, a' Régens Princz Brasiliában November' 10dikén hajóra ülven, néhány napokkal azután egész Brasiliában közönséges támadás történt, 's a' tartományokban Provisoriai Országlószekek állítottak - fel. —

A' Havanai tudósítások szerint Iturbide magát Mexikói Császárrá tette 's kihirdette.

Peruban Lima' kikötőhelye még védelmezi magát az Independensek ellen, 's a' Spanyol vezérek olly szerencsések voltak, hogy 3000 emberekből álló új örző serget vittek be oda.

A' Columbiai Congressus Rosario-de-Cucutában November' 14dikén azt bizta a' Végrehajtó Tanácsra, hogy Lord Hollandot, Generális Wilsont, Abbè - de-Pradtot, 's Maryatt, Duane, és Clay Urakat tegye bizonyossá a' Columbiai Respublikának, azon fáradságtalan iparkodásokért való háládatos köszönete felől, mellyet ezek, ezen Respublika' függetlenné tételése eránt kimutattak.

Sant-Domingo.

Ezen szigetnek Napkeletre fekvő része, mellyet eddig a' Spanyolok birtak, 's a' melyről már régtől fogva majd semmit se lehetett hallani, a' maga függetlenségét kinyilatkoztatta és Respublikává lett. Az ő 39 Czikkelyekből álló Függetlenségi Nyilatkoztatása, Manifestuma, S. Domingóból, az 1821dik esztendő Decemberének 15ő napjáról van dátálva. Magok a' Fő Kapitány és a' Polgári Kormányozó voltak az első az Országzás munkájának megváltoztatásában. Boyerhez, a' Hayti Respublika' Elölülőjéhez azonnal Követséget küldöttek az új Respublika' Elöljárói, 's ötet a' történt változásról tudósítván, neki az új Respublika' barátsági, kereskedési, 's arra az esetre, ha a' szigetet megtalálná valaki támadni, közös oltalmazási Szövetségi Kötést ajánlottak. Hasonlóképpen Követséget küldöttek Columbia' Elölülőjéhez Bolívarhoz is, 's a' történt változás felől ötet is tudósítván, neki is tudtára adatták, hogy a' nevezett Szabad Stá-

tussal legszorosabban össze szövetkezni kívánnak.

A' Havannai levelekben az a' nevezetes tudósítás találtatik a' tengeri kereskedőkre nézve, hogy a' Mexikói Császárság' kikötőhelyei, tudni illik a' Napkeleti partokon: Vera-Cruz, Tampiko, és Alvaradó; a' Napnyugotin pedig: Akapulco, és San-Blas, minden idegen kereskedő hajóknak kinyitattak.

A' Perui dolgokról ezeket közli a' Londoni Kurir Januárius' 24dikén, Limából September' 12dikéről: „Mi itt nagyon zavaros állapotban vagyunk. A' Királyi sergek, mellyek ezen várost két hónapoknak elötte ide hagyták, 's a' mellyekről mi azt gondoltuk, hogy Felső Peru felé folytatják hátrálásokat, hirtelen ismét megjelentek városunk mellett, 's 8 napoktól fogva innét két óra távolságra állanak. A' Patrioták azóta naponként csatáznak vélek a' város' falai körül. Tegnapelőtt azt gondoltuk, hogy közönséges ütközetre fog a' dolog kerülni: de nagy bámulásunkra meg nem engedte San-Martin a' Patriotáknak, hogy csatázásba elegyítsék magokat; a' Királyi sergeket pedig csendesen beocsátotta Callaóba. Gondolják, hogy ott addig szándékszik őket éheztetni, míg a' miatt magokat önként feladják. A' régi Spanyolok innét nagyobblára mind elvitettek, az Anconi kikötőhelybe, fogságra, a' melly északra 8 mértföldnyire esik Limától. Itt a' Négerek is fegyvert kaptak, a' melly sokkal nagyobb kedvetlenséget vont maga után, mint eleintén gondoltatott. Minő veszély egy vad és dühös ember-csorda, a' melly hirtelenséggel szabaddá tétetvén, azt gondolja, hogy neki minden Fejérnek megöldöklésére jusa van, a' kit elől talál! Egy nap se' mulik-el ragadozás és gyilkolás nélkül.

Egy régi Spanyol se' merészel kimenni a' házából, 's még a' házakba is gyakran beront a' nép-salak olly fogás alatt: hogy Spanyolt keres ott. Ezen környülállások között San-Martin a' Patrioták' Fő Vezére, magát a' Perui Függetlenség' Protektorának lenni kihirdette, de olly nyilatkozatással, hogy csak addig fog Protektoroskodni, míg egész Perú szabaddá leszen 's magát a' Nemzeti Congressus felállítja; ekkor azonnal vissza tér a' magános életre, mellyet szivből óhajt. Azonban, hogy magát a' nép előtt kedvessé tegye, ennek sok kedves rendeléseket hirdetett-ki. Illyenek: hogy minden, Julius' 28dika után született 's születő Rabszolga-gyermekek szabadok; hogy az Indus-adó örökre megszűnjön; hogy a' Peruban születő emberek ennekutánna se' nem ott születő, se' nem Indus, hanem közönségesen mind Perui-ember nevet viseljenek; hogy a' Perui lakosok között minden kéntelen munka megszűnyön. A' Spanyol Constitúció is eltöröltetett, olly hirdetés által, hogy az arra való lett volna, hogy az által az Új-világi nép Rabságban tartassék, 's Európának egy kisdéd részét boldoggá tegye."

Franczia Ország.

A' Neckári Ujság jelentvén Marsiliából, hogy Generális Normaun 50 személyekkel, ugy mint: 28 Németekkel, 12 Francziákkal, 3 Görögökkel, 3 Olaszokkal 's 1 Spanyoljal Jan. 23dikán estve hajóra ülven, onnét más nap' Görög Ország felé elevezett, illy jegyzést tett jelentéséhez: — „Egy Öszszeesküvés, melly itt felfedeztetett, a' Görög-barátokra nézve ezen napokban majd hogy nagyon veszedelmesen nem üte-ki. Még ugyan semmi bizonyost nem lehet a' dolgról írni, mert vastag homály fedi a' titkot. Erősítik azonközben, hogy sok idegenek csak

azért csatolták vala magokat a' Görög-barátokhoz, hogy azokkal együtt itt tartózkodhassanak. Annyi igaz, hogy valami 40 személyek, kik eddig mind azt erősítették, hogy a' Görög-expeditzióhoz tartoznak, mikor eljött volna az ideje, hogy elevezzenek, kinyilatkoztatták, hogy nem szándékoznak elevezni. A' valódi Görög-barátok között is találtattak néhányak, kik magokat ezen öszszeesküvésbe beléavattatni engedték, 's elfogattak. Ezek között van Franczia Hadnagy Renaud, és Piemonti Hadnagy Salamon. Ennél több bizonyost most nem írhatok; holmi véleményekre kibocsátkozni nem akarok, mert ez, veszedelmes dolog."

Spanyol Ország.

Az Országglószék már most másod ízben hirdettette-ki, hogy a' Franczia seregnek Spanyol Országba lejendő bemeneteljeokről elterjedett nyughatatlankodtató hírnek semmi fundamentuma nincsen.

Febr. 7d. Bécsben, a' Státuspapirósainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal Conv. P. 74. $\frac{7}{32}$; Ugyan az 2 $\frac{1}{2}$ pCmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 f. C.P.-ért 112 $\frac{1}{8}$; Ugyan az 1821ről 100 ftért C.P. ben 93 $\frac{1}{4}$; Bizonyítás 1821diki költsönről 100 fért C. P. -ben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 $\frac{1}{2}$ pCtmal 35 $\frac{3}{4}$; — 100 f. Conv. P. 250 f. V. C. -ban. — Bank-Aktzia 645 $\frac{2}{3}$ f. C. P.

Magyar Ország.

Szathmár-Némethiből Januárius 24d. Ezen a' vidéken, a' kiben csak erzes vagyon, mind azt, rész szerint öröm, rész szerint szomorúság foglalja - el; a' szegényebb sorsuak pedig siránkoznak is. Orvendünk azért, hogy Fels. Királyunk, Hazánk atyja, 's az érdemeket megjutal-

mazni szerető Fejedelmünk a' mi igazán tisztelt Püspökünket Mélt. Klobusiczky Péter ö Nagyságát a' megüresült Kalocsai Érseki méltósággal kegyelmesen megtisztelni méltóztatott. — Más részről szomorúságunkat el nem titkolhatjuk azért, mert elsőtől utolsóig minden Renden lévők elvesztjük nem csak bugó Fő Lelki Pásztorunkat, hanem egyszersmind barátságot szerető nyájas 's mindeneket megbecsülni tudó Atyánkat. — Méltán siratják pedig a' számos szegényebb sorson lévők, a' kik jótéteményeiből 's adakozásából minden lárma nélkül részesültek, 's háznépestől tápláltattak. — Buzgó Lelki Pásztorságát, nagy-lelkű jótéteményeit, 's adakozásait a' tisztelt Mélt. Püspöknek, a' ki nem azért gyakorolja a' jó erkölcsöt, és szeretet jót tenni, hogy látszassék, az ö szemérmessége megsértődése nélkül, leírni mintegy lehetetlen. — Némellyeket tehát naggyából érdekelvén: Szóljon legelsőbb is a' Szathmári Cathedrale Templom, melyben nem csak minden jeles Ünnepeken, hanem egyéb alkalmatossággal is, olly fáradhatatlan lelki buzgósággal, és belső meggyőződésből az ö véle született kellemetes Ékesenszólási tehetségével, az általa felvett tárgyakról, minden kimerithető okoknak előhozásával, a' legtisztább magyarsággal megfoghatván, és legértelmesebben úgy predikállott, hogy még a' számosabb atyafi Valláson lévők is lelki buzgóságra inditattak, és a' mellynek 5 ezer forintba került Orgonája, két Oltárja, Kanonoki, és Predikáló-székei, és egyéb Ékességei, dicső lételeket az ö bőkezűségéből vették. — Azután szóljon a' Fejér - Gyarmathi Templom, melly, mint születések' helyén, a' Testvér Bátya Fő Tisztelendő Klobusiczky György N. Váradi Kánonokkal közös költségen hozatott tökéletességre és mostani díszes állapotjára. — Nagylelkűségi-

ről leginkább szólhatnának a' Töle jótéteményt vevők, kik a' legmélyebb halgatás, és titokban való tartás mellett, általa csak nem erején túl lévő áldozattétellel felségittevé, adományában részesültek, 's mostanság is részesülnek. A' többek közül, csak az itten kvártélyozó katonaságnak, és Fény helységben lévő Katona Ispotálynak hónaponként bizonyos summa segítség-adása mellesleg érdekeltetik. — Érzette kiváltképpen a' szegénység 1817 ben jótéteményeit az éhség idején, midőn a' Püspöki Jóságában lévő éhelhaló Jobbágyok között, minden Életeit kiosztaván, 215 ezer forintot elveszettnek nem tartott, és a' midőn 80 személyek húzomos ideig a' legnagyobb inségben naponként kenyerebe részesültek, a' mellett, hogy sok házi szegényeket háznépestől tartott. Elfőlejtethetlen leszen neve a' Semináriumban lévő Nevendék Papság előtt, kikre itten léte alatt 50 ezer forintnál többet költött. — Úgy szinte a' szegényebb sorsú Ifjúság előtt, kiknek számára Convictust állítván, eledellel, ruházattal, és egyebekkel tartotta, és máig is 28at tart; azon felyül, hogy mind a' Tanítókat, mind a' Tanuló Ifjúságot nem csak Atyai kegyesintésekkel, hanem ajándékokkal is serkentette. — Nagylelkű jótévősége még oda is kiterjedt, hogy a' szegény tehetetlenekért, minden Vallás külömbség nélkül, az Orvosok tetszése szerint, az orvos-szereket esztendőről esztendőre fizette, a' mi illy Városban, hol közel 14 ezer lélek lakik, és sok szegény vagyon, nem csekély summára megy. — Méltán érzékeny veszteségünkben csak az vigasztal, hogy nagyobb Méltósággal tiszteltetvén-meg, csak testben távozik-el tőlünk, nevének örökös emlékezetét kitörülhetetlenül itt hagyván, és hogy a' Püspöki Méltóságra helyette ki-nevezett Mélt. N. Darótzsi Kováts Fló-

rián ő Nagyságában is, jövendőbeli Fő Lelki Pásztorunkat 's Atyánkat szemlélni szerencsénk vagyon, a' mit egyedül kegyelmes és szeretett Felsőges Királyunknak köszönhetünk.

Pinczés József,
Cs. K. Posta - Hivatal Helytartója.

Nagy-Szombat. A' mult hónap' 29 és 30d. napjain tartatott itt az Érseki Palotában, Fő Tiszt. Strajter József Úr Réwi Prépost, Esztergomi Kanonok 's Primás ő Herczegségének ezen Megyében a' Lelkieken Helytartója', és az ügyeknek Fő Kihallgatója' előlülése alatt, a' Nagy-Szombati Egyházi Kerületnek közönséges Gyűlése. Első napon 7 1/2 órakor, a' Fő Tiszt. Papi-Rend, az Érseki Palotába, 's onnan harangszó alatt a' Templomba gyülekezett, hol Fő Tiszt. Nagyságos Ürményi Ürményi Péter Úr Coryciai Püspök, Esztergomi Custos és Kanonok, a' Szent-Léleknek segítségül hívását 's a' Főpapi Szentséget elénekelvén, 9 óra után az Érseki Palotába vissza-ment. — Az Elölülő Úr a' Gyűlést fontos és díszes beszéddel nyitotta-meg, mellyben kifejtette, hogy a' mai fajultság okainak nyomozások, annak sikeres orvosolhatása végett, szükséges legyen.

Erre ő Felsőségének, a' Primás ő Herczegségéhez intézett levele, mellyben az Egyházi Zsinatnak tarthatása kegyelmesen megengedtetik, ezután a' Primás ő Herczegsége levele, mellyben a' Zsinat tartása parancsoltatik, végre a' Vice Archi-Diaco-

nusi Megyék' 's Egyházi Intézetek' végzéseinek kivonásaik olvastattak-fel. Teljes szabadságában állott kinek-kinek, mind azt előadni, a' mit hasznosnak vélt lenni. Az ülés délutáni 2 óráig tartott. — Más nap a' Főpapi Szentséget Fő Tiszt. Ngos L. B. Gabelkoven Antal Úr Vágh Újhelyi B. Asz. Prépostja, Sz. Hittudomány Doctora 's a' t. elénekelvén, az Érseki Palotában, a' tegnap félben hagyott végzések kivonásának olvasása folytattatott. Ezzel elvégezvén a' Fő Tiszt. Papi-Rend a' reábizottakat, az Elölülő Úr a' Gyűlést 11 1/2 órakor, atyai szent érzéssel teljes beszéddel rekesztette-bé, mellyre Fő Tiszt. Ngos L. B. Gabelkoven Antal Prépost Úr, az egész Gyűlés' képében, ismeretes ékeszóllással felelt. Mindeneknek szerencsés végbemenetelekért, Fő Tiszt. Ngos Gróf Csáky Miklós Úr Esztergomi Kanonok, nyujtotta-bé a' hálát a' Mindenhatónak. A' vidéki 53 Pap Urak a' Káptalan épületeiben, a' Seminariumokban, a' Sz. Benedek és Sz. Ferencz Szerzeteseinél 's néhány Polgároknál szállásoltak, 's az itten lakó Esztergomi Fő Tiszt. Kanonok Uraknak úri asztalaiknál vendégeltettek.

Késmark. Az itteni Szegények Intézete, Senator Sklenar Márton Úrnak fáradhatatlan ügyelése alatt, a' hasznos czélnak mind inkább-inkább igyekszik megfelelni. 2082 ftból álló gyöker tokepénze, 1821ben, a' joltévőknek segedelmeből, 380 ftal szaporodott. Ezen kívül begyűlt 117 f. interes 's a' templomokból, perselyekből, bánatpénzekből és hagyományokból 259 f. öszveseggel 376 f., melly is a' valóságos szegények közt kiosztatott.